

CYFARFOD	Cabinet Cyngor Gwynedd
DYDDIAD	4 Awst 2020
AELOD CABINET	Y Cyngorydd Gareth Griffith
SWYDDOG	Dafydd Wyn Williams
TEITL YR EITEM	Prosiect Profi Orlhain Diogelu

1. Y PENDERFYNIAD A GEISIR

Gofynnir i'r Cabinet gymeradwyo:

- Ymrwymo i Gytundeb Rhwng Awdurdodau (IAA) gydag awdurdodau lleol eraill y Gogledd i reoli'r gwaith o recriwtio a rheoli staff ychwanegol i weithredu'r prosiect Profi Orlhain Diogelu; a
- Rhoi awdurdod dirprwyedig i'r Pennaeth Amgylchedd mewn ymgynghoriad gyda'r Pennaeth Cyllid a Phennaeth Cyfreithiol i gytuno dogfen derfynol a chwblhau y gytundeb.

2. Y RHESWM DROS YR ANGEN AM BENDERFYNIAD

Mae angen sicrhau cefnogaeth y Cyngor i'r strategaeth gydlynol genedlaethol a rhanbarthol i ymatal lledaeniad COVID-19.

Ar 13 Mai 2020 cyhoeddodd Llywodraeth Cymru (LIC) strategaeth genedlaethol i olrhain lledaeniad COVID-19 yng Nghymru.

Byddai hyn yn cynnwys staff y Cyngor yn cynnig cyngor i'r bobl hynny a oedd wedi bod mewn cyswllt gyda rhywun a oedd wedi profi'n bositif am y feirws.

Wrth i fesurau'r cyfnod clo gael eu llacio, bydd y prosiect hwn yn hanfodol wrth reoli cyfradd lledaeniad COVID-19 ac wrth ddarparu ymateb cyflym i helpu'r rheini a allai fod wedi'u heintio o'r newydd.

Fel rhan o'r strategaeth genedlaethol, mae awdurdodau lleol y Gogledd wedi sefydlu timau olrhain cysylltiadau lleol i gynorthwyo'r ymdrech ranbarthol a chenedlaethol.

Hyd yma mae hwn wedi bod yn gam dros dro gan fod y staff sy'n ymgymryd â'r gwaith hwn ar hyn o bryd wedi'u hadleoli o'u prif swyddi y bydd angen iddynt dychwelyd iddynt.

Wrth i'r Cyngor ddechrau adfer rhagor o'i wasanaethau, bydd angen i'r aelodau staff hyn dychwelyd i'w dyletswyddau arferol, felly bydd staffio'r timau olrhain cysylltiadau yn dod yn fater hanfodol yn fuan.

Mae LIC wedi cymeradwyo ariannu'r prosiect hwn, i ddechrau ar gyfer gweddill y flwyddyn ariannol hon.

Mae Cyngor Sir Fflint wedi gwirfoddoli i gydlynu'r model cyflogaeth a fydd yn sicrhau na fydd unrhyw ddyblygu gweithdrefnau nac ymdrech na chystadleuaeth di-angen am weithlu rhwng y cynghorau.

Caiff y berthynas rhwng Cyngor Sir Fflint fel yr awdurdod cyflogi a'r 5 awdurdod lleol arall ei hamlinellu mewn Cytundeb Rhwng Awdurdodau (IAA), a cheisir cymeradwyaeth i ymrwymo i'r IAA hwn.

3. YSTYRIAETHAU PERTHNASOL

Bwriad y strategaeth Profi Olrhain Diogelu yw cynyddu gwyliadwriaeth iechyd yn y gymuned, drwy ymgymryd â gwaith olrhain cysylltiadau effeithiol ac estynedig, a thrwy gefnogi pobl sydd wedi'u heffeithio i hunan-ynysu pan fo angen gwneud hynny.

Mae'n golygu gofyn i bobl adrodd am symptomau, profi unrhyw un yn y gymuned sydd â symptomau ac olrhain y rheini y maent wedi cael cyswllt agos â nhw. Yna, cynghorir y cysylltiadau hyn i hunan-ynysu.

Mae olrhain cysylltiadau yn elfen iechyd cyhoeddus effeithiol sydd wedi'i hen sefydlu er mwyn ymatal lledaeniad heintiau.

Mae'r dull rhanbarthol o weithredu'r cynllun wedi'i wneud drwy dîm prosiect rhanbarthol dan arweiniad Iechyd Cyhoeddus Cymru. Mae wedi'i sefydlu gyda chynrychiolaeth o Fwrdd Iechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr (BIPBC), Iechyd Cyhoeddus Cymru a phob un o awdurdodau lleol y Gogledd.

Mae gan y tîm prosiect rhanbarthol hwn nifer o ffrydiau gwaith, yn cynnwys gweithlu, llywodraethu, cyllid, cyfathrebu, TGCh, cell rhanbarthol ac adrodd data. Mae pob un awdurdod wedi'i gynrychioli ar y ffrydiau gwaith hyn.

Ers 1 Mehefin 2020 mae'r Cyngor wedi bod yn adleoli adnoddau presennol (gweithlu, offer TGCh ac ati) i'r rolau newydd hyn. Mae'r rolau arweiniol clinigol yn cael eu darparu gan BIPBC er mwyn darparu gwybodaeth glinigol arbenigol i'r timau olrhain cysylltiadau.

Anfonir rhestr o achosion wedi'u cadarnhau o COVID-19 i'r tîm cysylltiadau lleol. Yna, bydd y swyddogion olrhain yn cysylltu â phob achos (dros y ffôn) gan roi cyngor iddynt ynghylch hunan-ynysu. Yn ogystal, mae darpariaeth i ddyrchafu materion i arweinwyr clinigol.

Mae'n bwysig bod yn ymwybodol y gallai bod gofyn i'r prosiect Profi Olrhain Diogelu fod yn weithredol am hyd at 2 flynedd ac y bydd angen i'n gweithlu, sydd wedi'u hadleoli dros dro, ddychwelyd i'w prif rolau yn fuan. Felly, mae cynghorau'r Gogledd wedi bod yn gweithio ar un model cyflogaeth i recriwtio a rheoli staff newydd i gyflawni'r rolau hyn ac mae LIC wedi dyfarnu cyllid iddynt i ariannu'r maes gwaith ychwanegol hwn.

Mae Cyngor Sir Fflint wedi gwirfoddoli i gydlynu'r model recriwtio. Mae Cytundeb Rhwng Awdurdodau (IAA) bellach yn cael ei negodi i lywodraethu'r trefniadau hyn.

Ystyrir mai manteision y 'model un cyflogwr' hwn yw:

- cyfres gyffredin o delerau ac amodau cyflogaeth a thaliadau er mwyn osgoi cystadleuaeth wrth recriwtio
- un ymarferiad recriwtio proffil uchel heb ddyblygu dyletswyddau adnoddau dynol na chyflogres ar draws awdurdodau
- banc o weithwyr ar gadw (heb oriau cytundebol) i'w defnyddio pe byddai cynnydd sydyn ac annisgwyl mewn galw. Byddai hwn yn adnodd hyblyg a fyddai'n cael ei glustnodi fel bo'r angen; a
- byddai un partner yn unig ar gyfer gweinyddu grant LIC.

Bydd yr IAA yn ymdrin â materion megis:

- Hyd y cytundeb a sut caiff ei ariannu
- Strategaeth ymadael ymhen 18 mis i 2 flynedd ar gyfer pryd bynnag fydd y prosiect Profi Olrhain Diogelu yn dod i ben, ac yn cael ei leihau neu ei ddisodli
- Materion manwl ynghylch darpariaethau cyflogaeth.

Mae LIC wedi cadarnhau y bydd yn ariannu'r model cyflogaeth gydag adnoddau digonol er mwyn i bob Cyngor weithredu o leiaf 3 cell/3 thîm. Wrth gwrs, caiff nifer y timau a recriwtir ei reoli yn hyblyg er mwyn bodloni'r galw.

O ran fframwaith polisi mae'r dasg allweddol hon, wrth gefnogi'r ymdrechion rhanbarthol a chenedlaethol i reoli/atal lledaeniad COVID-19, yn effeithio ar bob agwedd o bolisi ac ymarfer y Cyngor, yn cynnwys yr amcanion a'r blaenoriaethau sydd wedi'u cynnwys yng Nghynllun y Cyngor a chynlluniau adrannol a phartneriaethol eraill.

O ran cyllideb, mae LIC wedi cadarnhau y bydd yn ariannu costau ychwanegol a geir mewn perthynas â'r prosiect Profi Orlhain Diogelu yn llawn.

O ran materion cyfreithiol mae gan y Cyngor ddyletswydd statudol o dan y Ddeddf Argyfyngau Sifil 2004 i ymateb yn effeithiol wrth reoli argyfyngau ac mae ganddo ddyletswydd statudol dan y Ddeddf Iechyd Cyhoeddus (Rheoli Clefyd) 1984 i reoli achosion o glefydau trosglwyddadwy.

O ran staffio, wedi'r cyfnod adleoli dros dro bydd LIC yn ariannu'r costau staffio.

O ran cydraddoldeb a hawliau dynol, mae angen y dasg allweddol hon er mwyn rheoli ac atal lledaeniad COVID-19 a'i nod yn benodol yw diogelu'r bobl fwyaf bregus yn ein cymunedau.

O ran risgiau, byddai methu gweithredu'r cynllun yn llwyddiannus a lleihau lledaeniad COVID-19 yn arwain at niwed pellach a marwolaethau ychwanegol yn ein cymunedau.

4. CAMAU NESAF AC AMSERLEN

Pe byddai'r Cabinet yn cymeradwyo'r penderfyniad a geisir bydd y Cyngor yn bwrw ymlaen i gwblhau y gytundeb.

5. BARN Y SWYDDOGION STATUDOL

Y Swyddog Monitro:

Mae'r Gwasanaeth Cyfreithiol wedi cael mewnbwn i'r adroddiad dim sylwadau i'w ychwanegu o ran priodoldeb

Y Pennaeth Cyllid:

Mae cyflogi staff ychwanegol i weithredu'r prosiect Profi, Orlhain a Diogelu yn ymrwymiad ariannol, a bydd Llywodraeth Cymru yn ariannu rhai o'r costau ychwanegol. Mae'r Bwrdd Iechyd wedi derbyn amodau a chanllawiau'r grant ar gyfer gweddill y flwyddyn ariannol hon, a'r Bwrdd Iechyd fydd yn pasio'r arian ymlaen i ddigolledu costau perthnasol yr awdurdodau lleol.

O ran staffio, deallaf bydd adnoddau Lywodraeth Cymru yn ariannu staff sydd wedi'u recriwtio o'r newydd i wneud y gwaith Profi, Orlhain a Diogelu, ynghyd â goramser, a honoraria am gyfrifoldeb uwch. Ni fydd y grant yn ariannu staff sydd wedi'u hadleoli o'u prif swyddi i ymgymryd â'r gwaith hwn, heblaw bod y Cyngor wedi recriwtio o'r newydd i ôl-lenwi eu prif swyddi.

Felly, credaf byddai'n ddarbodus i aelodau'r Cabinet gefnogi'r model cyflogaeth a sicrhau cynnydd gyda'r cynllun i recriwtio er mwyn staffio'r timau olrhain cysylltiadau.